

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาประเพณี วัฒนธรรม พิธีกรรม ของชนชั้นมั่ง 13 หมู่บ้านจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นโครงการที่ศึกษาเรียนรู้ และถ่ายทอดความรู้ให้กับคนรุ่นหลังได้ศึกษา และเป็นแนวทางในการศึกษาหาความรู้ต่อๆ ไป

ประเพณี วัฒนธรรมที่ถือปฏิบัติอยู่ทุกวันนี้คือนิยมส่วนใหญ่บ้างก็รู้จัก บ้างก็ไม่รู้จัก และให้นำไปปฏิบัติต่างก็ทำกันไม่ค่อยถูกต้อง หรือทำกันไม่เป็น นอกจากผู้รู้ด้านประเพณี วัฒนธรรม หรือผู้ประกอบพิธีกรรมเท่านั้นถึงจะปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ถ้าหาว่า ผู้รู้ หรือผู้ประกอบพิธีนั้น ได้เสียชีวิตไปประเพณี วัฒนธรรมอันดีที่ทำกันมากจะหายไปกับคนเหล่านั้น ดังนั้นเพื่อเป็นการศึกษาเรียนรู้ และเผยแพร่สู่สาธารณะนั้น จึงจำอย่างเป็นที่จดต้องไปศึกษาเรียนรู้ อย่างถ่องแท้ และตีพิมพ์เป็นเล่มลักษณะอักษร เพื่อคนรุ่นใหม่ และรุ่นหลัง ได้ศึกษาและถือปฏิบัติ จะได้รักษาประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามของชาวม้งนี้ไม่สูญหายไป

การเก็บข้อมูลแบบการสอบถาม ข้อมูลที่ได้มา ทำให้ได้รับบ้าง ไม่ครบบ้าง แต่เมื่อศึกษาหลาย ๆ หมู่บ้านไปหลาย ๆ ผู้รู้ จึงรู้สึกถึงความเข้าใจในส่วนลึกของประเพณี วัฒนธรรม และพิธีกรรมความเชื่อ ซึ่งบางหมู่บ้านได้มีการประกอบพิธีที่อาจจะผิดเพี้ยนไปบ้าง แต่ลักษณะของพิธีกรรมก็ไม่ได้แตกต่างมากนัก เนื่องจาก แต่ละหมู่บ้านมีสายศรีภูมิ หรือเชื้อที่ไม่เหมือนกัน รวมทั้งลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศที่แตกต่าง

จากการศึกษาโครงการวิจัยประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมต่าง ๆ ของชาวม้งในจังหวัดแม่ฮ่องสอนแล้ว ทำให้เกิดทัศนคติที่ดี ต่อชนชั้น และมีความกระตือรือร้นที่อยากรู้ค้นคว้าต่อ และอยากรู้ศึกษาต่อ เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ หรือนำไปเผยแพร่ต่อให้กับคนรุ่นต่อไปในอนาคต

ธีระพล กมลยุทธชัย